

Ar 1829 den 26 Junii förvättades
 Den af Kongl. Majst i nåder anbe-
 fallda Inventering, till forntida
 minnesmärkens fredande och beva-
 rande, i Öster Leuffsta, försam-
 lings kyrkas i Upsala Arke Stift
 och Län samt Örbyhus Contract.
 Närvarande vid denna förrättning
 voro: H. V. Consistorii Ombud Bruks-
 Inspektoren J. H. Carl Stjernsten
 på Leuffsta Bruk. församlingens
 kyrkoherde H. Anders Gustaf De-
 Gouge, och kyrkovårdarna Ein
 Ersson i Gunnbo och Per Matsen i Elm-
 ge.

Om tiden för Öster Leuffsta Sockne kyrkas första uppbyg-
 nad finnes ingen underrättelse af de vid kyrkan befintli-
 ge handlingar, sedan alla äldre Documenter och kyrko-
 böcker blifvit förlorade 1719 den 25 Julii, då såväl kyrkan
 som större delen af socknen genom brand ödelades af Ryssar.
 Sedermera har denna kyrka på bekämnad af Fram-
 ledare Landskapdingen Vålborne Herr Carl De Geer
 blifvit åter uppbyggd och försedd med Altare Predikstol
 Orgelverk, mm, och förfall i det skilt hvaruti den
 för det närvarande befinnes. Och hvarofver nämna-
 re beskrifning nu följder.

^{som tyder på ingångar, se stegar och ett rundt fönster}
 Själfva kyrkan är byggd i Öster och väster af Segel med Grä-
 stens fot. Dess längd till längd utvändigt utgör 59 alnar
 och bredden $22\frac{1}{2}$ So. Taket täckt med Spån har tvänne
 Gafflar en på hvardera ändan, beslagna med gån bleck och
 tvänne knoppar ^{af järn} af förrent bleck.
 Taket består af fyra kryssvalf med sina bågaf som hvilat på
 fem vid hvardera sidan i muren fastbyggde Pelare. Kyr-
 kan och kvalet öfver allt invändigt hvitlimat.
 Bänkar finnes 26 på mans och 41 på Qvins sidan samt
 i Choret tvänne. Och på Säckaren fem utom 22 lösa bänkar.

H=

Altaret försedd med en Vacker Tafel af Wittkuggers arbete, ju-
 nes i mitten föreställat En bas Relief) Träljaren och Jöfpan-
 nis Doparen, samt Änglar öfver och under, och öfverst En
 gloria förgylld och i mitten en Treangel på hvilken Jehovas
 är tecknat, samt derunder en förgylld sol på hvilken en Svaf-
 va är placerad. På sidornas svanne större bilder förestäl-
 landes Iron och hoppet, och i Predikstallerne under dessa
 bilder Resp. De Geerska Kapnet å den ena, och Initialbok-
 stäverna till De Geerska namnet inbundna å den andra.

Predikstolen i det närmaste fyrkantig, försedd med ^{ett} förgyl-
 ladt Wittkuggers arbete, har fem Fyllningar med en bild i hvar
 deras, samt ~~ett~~ marmorerat Tak till stor del förgylld, med
 en förgylld sol och dufva i mitten och öfverst Trene si-
 rater med brinnande lampor samt De Geerska Kapnet Nam-
 net inbundet och Årtalet 1727. På Wäggen invid Prediksto-
 len En Tafel, inuti blå målad med en förgylld sol å hvilken
 Jehovas är tecknad. Och derutomkring på Wäggen ett
 blå målat Drapperi.

Uti Choret finnes En Doppelfe Sunkt, af trä utfirad med
 Wittkuggers arbete, och bak för en Tafel föreställande ljus,
 marmor med Gulmålad till en del förgylld ram. Taket
 är till undra delens prydd med en förgylld sol hvarunder är
 fastad en Dufva bild och förgyllda ljus. Öfra delen har
 sirater omkring fyrkantig Cypol, och ~~de~~ på hvilken
 är en förgylld genomskuren Glob, och Wäggen bakom sun-
 ten wisar ett blåmålat Draperie.

På Läktaren står Orgelverket, till sin skulptur pryddigt
 med Wittkuggers arbete och köfvarst skärkt förgylld. Öf-
 verst är De Geerska Kapnet. I detta Orgelverk äro Tio Stäm-
 mor.

På de väggfasta Pelarne vid Predikstols Trappan och den
 motsvarande på södra sidan finnes 2ne Tafel i svart
 Ramar utan glas, den ena på Tyska den andra på fren-
 ska språket innehållande äminnelse öfver Luthers Refor-
 mation författade af Hedengran.

Gustaf Den III^{des} Tal till Riksfens Ständer, den 25 Jun. 1771.
 samt ett Annat af 21 Aug. 1772 de bägge Jeddare med förgyllda
 Ramar och Glas; ~~fram~~ öfven ett under hvardera Jubelfest Taf-
 lan på samma Pelare.

Afvan =

Afvan sämst. Dörren konung Carl den III^{des} Tal till Riksfens
 Ständer d 2 Maj 1810. och kongl. majts Tal till Riksfens
 Ständer den 27 Nov. 1817. Wägge infallade uti förgyllda Ra-
 mar med glas.

Vid öftra ändan af kyrkan är Landsköfvingen Carl De-
 Geers Graf Chor, täckt med kopparsplåtar och en Glob af
 koppar 6 qvarter i diameter på mitten af taket. Detta
 Graf Chor är ^{innan till} med käftbart gips arbete till tak och väggar
 försedt. Öfven finnes sex Nicher med Predikstaller dock utan
 Vyster. Gålfvet består af mörka och ljusa slipade mar-
 mor Stenar, och på mitten af Gålfvet är en upphöjning
 af Slipad marmor på hvilken står en stor likkista
 af slipad marmor, däruti äfvannämde Landsköfvingen
 De Geers lik skall ligga förvarad. nämde stora marmor-
 kistas består af ett enda ^{helt} stenk block och taket der till
 äfven af en enda Sten. På Grafkorets Västra Gåfvel-
 mot Altaret, är uti en nisch en brunnmarmor skrifva på hvil-
 ken finnes följande Inscription:

Här hvilar Carl De Geer, Herre till Leusska, Wäsby,
 Rynhuizen, Öhrbyhus, Holmsfänger, och Trinnanger;
 hvors anborne gamle Adelskap, af konung Friedric
 pryddes med Landsköfvinge wärdighet, fast han in-
 nom sig högre skallade, at som redlig man, nyttig
 och wälgörande ledamot i Samhället, hafva förtjent
 ett hedrande namn, hvilket när han dog den 26
 Sept. 1730 gammal 70 år och 14 dagar, ej kunde
 honom jordas; man lefver i allmän åtanke, och i
 synnerhet för mångfalligt äknit godt hos en
 tacksam Öroders Son Carl De Geer, Häfmarsskalk
 och Ridd af Nordstjerne Ordens.
 Nämde Graf Chor är försedd med tvänne tvänne och med kyr-
 kan förenadt genom tvänne välarbetade Galler Portar af
 järn.

Sävi Stån är försedd med en Dörr af tjockare järnplåtar och
 lås, utan för hvilken är en träd Dörr med klunka och ett min-
 dre

dre Glas fönskers Sella rum har afwen tvänne Fönster kuf-
ter med järngaller, samt på inre sidan kurtor beflagna
med tjocka järnplåtan. Afwen finnes där en kista väl
gärnad med Treenne kås, uti hvilken kyrkans Silfver
och medel förvåras.

Kyrkans Silfver och Skrud m. m. äro förut uti Inventario
upptagna, och hafva ingen antiquarisk märkvärdighet.

Vid Västra ändan af kyrkan är uppfört ett Graf Chor af
Tegel under spåntak. Afwanför ~~Sörren~~ Sella Graf Chors gånbe-
flagna Dorr, står uti en Liruel följande inscription:
Georj. D. Swebelius Directeur vid Leuffha Wruk A. 1735.

På inre väggen emot kyrkan finnes en inscription
som minnefallar: at Directeur Swebelius Dog på sin
födelse Dag den 16 Febr. 1745, 44 år gammal.

På kyrkans södra sida är ett Vapenhus uppbyggt af Tegel
på stenför och under tak af Spån. Sella hus är beflagt för sedt
med en stor traddörr beflagen med koppars plåtar och har
hvalf-tak samt en ingång derifrån till kyrkan. För öfrigt
i ke af någon Antiquarisk märkvärdighet.

På Östra sidan af kyrkan jämte Wogårds muren, är klätk-
stapeln uppbyggd af Träd, täckt med Spån, försedd med kurtor på alla
sidor, uti Stapeln finnas Tre klätkor, med följande inscriptio-
ner: På den största klätkan:

Du gorde väl at du kom; ja äro vi nu alle för Gudi till at höra
Apost. G. 10: 22. å andra sidan

Gjuten År 1817, till Leuffha Församling af Carl Fredrik Grön-
vall i Stockholm. På medelsta klätkan

Öfvenomkring: O Människa War: Häfver Herran Priser och
upphöjer honom evinnerliga

nedanomkring: kommer och låter oss gå uppå Herrans Berg
till Jacobs Guds Hus, at han lärer oss sina Vågar och vi
vandra på hans stigar. Ef. 2: 13.

På klätkans ena sida, läses följande: När Rysserna härjade
Sverjes strand, och fälte vår stapel och kyrka i brand, sjutton-
hundrade Nitton Sant Jacobi Dag, fördärwades två minia
Syster och jag. Tre samfällta vintar när klätkorslyud i
Leuffha ej hördes, few tacktes det Gud, uppväcka den Adla
Herr Carol De Geer, at återförnya och fälla oss här, Gud.

War at bjuda till Herrans Sabbath, och Själarnas spising
med andes mat. God Christen enör vi påminnas detom, irfa-
ka dig inte; men bröllopsklädd kom; ty at sig försumma har
fortligit flit, och öklädda gäster de kassas här ut.

På andra sidan står De Geerska Vapnet.

På minsta klätkan

Öfvan till: Halleluja! Häfver Gud i hans helgedom Ps. 150.
och 151.

Nedantill: Församlar mig mina heliga, som Förbundet
mer akta än Offer Ps. 50: 5.

På desena sida står: De Geerska Vapnet, och på den andra
dena vers: Herr Carol De Geer vår kyrkas Patron,
har låtit oss gifva ny skapnad och ton, och budit oss min-
na Guds Vänner uppå, at helga sig och i Guds helgedom gå.
Att tänka på Döden, at fortsätta till Gud, att Skadeldrar
dämpa, slikt märker vårt ljud. O Leuffha Församling! Sin
Du oss hör, det som vi dig råda, Christvärdelig gör.

Kyrkogården är omgifvend af en Gräftens mur, och Sjelfva
muren betäckt med små kullersten. På södra sidan är en murad flag-
port med tvänne gafflar under tak af Spån, och beklädd med blåk-
plåtar. På yttre sidan af steg porten är en Salvisare, samt 3^{ne}
Drufvor af Götlands sten. Derunder uti en luthuggen Oval
Sten, Wokstefverne m. 2. inbundne. Porten är af Träd Grå för-
gad; men sidorne af huggen sten. Mitt öfver Porten är
följande inscription: kommer låter oss gå etc. Esa. 2: 13.

På Östra sidan om porten: G. M. 2. V. B. Ad St. Claram Ord. Com.
På Västra sidan: O. O. D. Hollmia Anno 1675.

På Västra sidan om kyrkan är och en stegport, murad af
tegel samt under spåntak. Har afwen 2^{ne} gafflar beflagne med
järn blek, och öfverst äro 2^{ne} spiror. Porten är af träd
gråfärgad, och muren på sidorne hvitmalad. Såväl på sjelfva
kyrko gården som närmast utom stegportarne äro flä-
re höf-träd planterade.

Såväl inuti kyrkan som på kyrkogården äro äfskilliga Graf-
var med stenar betäckte. De äldre bland dem äro dock genom
tidens verkan så väl till inscriptioner som öfrige derpå va-
rande uthuggningar så skadade; at någon fullständig afteck-
ning icke nermare beskriifning öfver dem icke möjligen kan
äfskadkommas. På några af dem har dock Egorenas Namn
blifvit utronke, afvensom en och annan Persons födelse och
död är,

samt i lifstiden innehafde befattningar.
Finit kyrkans mitt för Altaret, är Prostens och kyrkoherdens
Andreas Odells Graf, beläckt med huggen sten. Inscrip-
tionen derå till en del bortfrädd och olästlig.

På stora hängern under koret en Graf tillhörande Bonden
Anders Östenson från Hillebåla. Äfven som en vid ingången
till Vapenhuset tillhörig Per Olsson i Sillbo; med äfven men nu
mera olästligt Ordet på den sednare.

Ödland äldre Grafstenar anmärkes En tillhörig framledne
Prosten magister Salarias Westbäck, med mycket arbete uttug-
gen; men ibland huars flere Inscriptions, man endast med jä-
terhet kan säga at J. Westbäck varit född den 1° Junii
1696, blifvit kyrkoherdes härskades 1727, samt död den 14
Maji 1765.

Derest anmärkes Prostens magister Johan Nettel's Graf-
sten. På den samma är antecknat at J. Nettel föddes den 24
Maji 1713, och dog den 6 Junii 1786. Under dets året står
teknat t. Tim 6: och 12.

För öfrigt äro finnas åtskillige Grafstenar på twilka endast
Egarens namn äro antecknade. Hvaribland Wruks Gipsel-
Egarens namn äro Herrman Kamphs, Eric Lippings, Eric
Loren Odells, Herrman Kamphs, Eric Lippings, Eric
Gagares, Bokhållaren Eric Lippings kunna bestämt upp-
gis. På de öfrige dels saknas namn, dels äro de alldeles oläs-
tare; dels och endast initial bokstäfver utmärkte.

Öbland de uti sednare liden uppgifte, anmärkes en Grafvård upp-
satt öfver framledne Contracts Prosten Bochor Jonas Östrand-
ström. Sjelfva Stenen som har uprätt ställning och hvilat på en sten-
fot, samt omgives af ett svart målat trädgaller, är Enkel men Pryd-
lig, och uplager ~~endast~~ Egarens Namn samt hans födelse år 1745 och
hans döds år och Dag 1824 den 19 Maji. Här under är siteradt Cor-
4:45. Öfverst är ett förgylldt kors, äfven som Inscriptionen ut-
göres af förgyllda bokstäfver.

Äfven förtjenar at anmärkas en graf beläcktning öfver fram-
ledne Wruks Bokhållaren uti Hillebåla Olof Samuel Eng-
ströms Graf belägen i Wester om kyrkan. Den utgöres af
en gjuten Tackgärns håll, med ett derå anbrakt kors, om-
kring huars Stäm står å ena sidan Bokstäfverne O. S. E. och
på den Andra M. L. samt deräfvanföre 1 Petr. 4. 4. 5.

Ex Officio
Zars Lillberg
A. G. de Young
Past. Loc.
Skriftst. f. om
Kyrkoherdar.
å högvördigste Dom Capittels waqnal
Carl Stjernken
G. om
E. om
S. om